

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านพันนา ตำบลพันนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	นางศศิธร เริงหอม
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนันต์ บัวบาน อาจารย์ชัยมงคล จินดาสมุทร
ปริญญา	ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านพันนา ตำบลพันนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของบ้านพันนา เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสม เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของคณะกรรมการบริหารหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และกลุ่มมัคคุเทศก์ ก่อนและหลังการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนา และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของกลุ่มนักท่องเที่ยวกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารหมู่บ้านท่องเที่ยว 15 คน มัคคุเทศก์ 10 คน กลุ่มนักท่องเที่ยว แบบไม่พักค้าง 40 คน กลุ่มนักท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง แบบบันทึกแหล่งเรียนรู้ แบบบันทึกความรู้จากการศึกษาสถานีการเรียนรู้ แบบทดสอบความรู้ ใช้ทดสอบความรู้ความเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยว แบบวัดความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวน 2 กลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการทางสถิติแบบทดสอบค่า t-test แบบเปรียบเทียบรายคู่ (Pair Comparison) และใช้การทดสอบค่า t-test แบบทดสอบกลุ่มเดียว (One Sample)

ผลการวิจัย พบว่า

- 1) บ้านพันนามีสถานที่และประเพณีสำคัญที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ 1) กู่พันนา 2) สิวลิ่งค์ 3) หอเจ้าแม่นางคำเหลือง 4) ปู่ตาคำ 5) สิมวัดในธรรม 6) ไบเสมา 7) พิพิธภัณฑสถานบ้าน 8) บึงคำอ้อ 9) ประเพณีบุญข้าวจ๊ัยักษ์อนุรักษ์ปราสาทขอม และ 10) กลุ่มผลิตภัณฑ์สินค้า หนึ่งในตำบล หนึ่งในผลิตภัณฑ์

2. มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนารองเที่ยว 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนามัคคุเทศก์ท้องถิ่น 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว หรือโปรแกรมการท่องเที่ยว จำนวน 2 รูปแบบ 1) การท่องเที่ยวแบบไม่พักค้าง 2) การท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยวแบบวันเดียวกลับ และการท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน จำนวน 2 รูปแบบ ได้แก่ โปรแกรมที่ 1 “เที่ยวหมู่บ้าน เบื้องานฝีมือ” เน้นการท่องเที่ยวแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โปรแกรมที่ 2 “ตามรอยขอมบ้านพันนา” เน้นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

3. ผลการศึกษาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของ คณะกรรมการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและกลุ่มมัคคุเทศก์ จำนวน 25 คน ก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า ผลการทดสอบความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของ คณะกรรมการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและกลุ่มมัคคุเทศก์ ก่อนการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ได้คะแนนเฉลี่ย 12.44 ภายหลังการใช้ยุทธศาสตร์การฝึกอบรมพัฒนา ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของ คณะกรรมการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและกลุ่มมัคคุเทศก์ หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ได้คะแนนเฉลี่ย 18.36 โดยมีความแตกต่างหลังการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแบบไม่พักค้าง พบว่านักท่องเที่ยวแบบไม่พักค้าง มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแบบไม่พักค้างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแบบไม่พักค้าง มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน พบว่านักท่องเที่ยวแบบพักค้างภาพรวมมีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแบบพักค้างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแบบพักค้าง มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

TITLE	Development of Ban Phanna Cultural Tourism, Tambon Phanna, Amphoe Sawang Daen Din, Changwat Sakon Nakhon
AUTHOR	Ms. Sasithorn Choenghom
ADVISORS	Ass. Prof. Anan Buaban Mr. Chaiyamongkon Jindasamutra
DEGREE	M.A. (Development Strategy)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2009

ABSTRACT

This study aimed to examine knowledge of tourism sources of Ban Phanna in order to make an appropriate tourism development strategy, to compare knowledge and understanding of tourism sources among cultural tourism village committee and guide group before and after the implementation of development strategy, and to compare tourist group's satisfaction with management of the cultural tourism village according to the criterion judged. The sample group of the study was 15 tourism village management committee, 10 guides, 40 tourist groups who did not stay overnight, and 10 tourist group staying overnight. The tools used were a semi-structured interview guide, a note form of learning stations, a test of knowledge and understanding about tourism sources, and a measure of satisfaction of 2 groups of tourists. Statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, and t-test of pair comparison of dependent samples.

The results of study are as follows :

1. Ban Phanna has 10 significant places and traditions that can be developed as tourism sources: (1) Khmer towered stone sanctuary (Ku Phanna), (2) Shiva Lingam, (3) Nang Kham Lueang Spirit's tower, (4) Pu Ta Kham (Kham great-uncle), (5) earthen temple (Sim Wat Nai Dhamma), (6) ancient stone markers of a temple precinct, (7) folk museum, (8) Kham-Au swamp, (9) traditional alms giving with giant steamed and grilled glutinous rice for Khmer towered stone sanctuary conservation, and (10) OTOP products.

2. Three tourism development strategies were made: (1) strategy for development of cultural tourism organization, (2) strategy of developing local guides, (3) strategy of developing 2 tourism programs, first a tour with no overnight stay, second with a stay overnight. Two programs will be offered for visitors who stay overnight in 2 ways, program 1 “visiting the village, watching the handicraft making” emphasizing conservation of local prowess, program 2 “following in the footsteps of Khmer Ban Phanna” emphasizing history tourism.

3. As for the total 25 cultural tourism village committee and guide group’s knowledge and understanding, before the development it was at the medium level with an average score of 12.44 %; after the treatment they got 18.36 % and the scores after and before the treatment were significantly different at the .01 level.

4. As the non-stay overnight visitors’ satisfaction was considered, it was found that they were satisfied with cultural tourism village management at the highest level and their overall satisfaction was higher than the criterion judged. In case of stay overnight visitors, they were found being satisfied with cultural tourism village management at the highest level and their overall satisfaction was also higher than the same criterion.